

Har du upplevt Norrland?

– möt skogsbruk, industri, natur och kultur i världsunika norra Sverige

23/3 - 4/4 2020 • Reseledare: Jan Hedberg, Skogsresor.

Långt bort men nära.
Bra miljöalternativ med
gruppresa i buss!

Har Du som vi tänkt att Du skulle vilja uppleva och lära dig mer om norra Sverige? Geografi, historik, platser som Du hört talas om, hur framtiden ser ut, företagande... Följ med på en skogsresa som täcker in fyra världsarv och många besöksmål som vi förknippar med Norrland och våra basnäringar skog, vattenkraft, gruv- och rennäring samt turism. En resa som kan inspirera till idéer kring skogsbruk, företagande och turism.

Sverige, världens 47:e största land till ytan, på 89:e plats när det gäller folkmängd, Europas 5:e största land av totalt 49 länder. Här bor och lever 0,13 % eller 1,3 promille av jordens befolkning. Sverige är nästan 40 gånger mindre än Ryssland, 22 gånger mindre än Kina och Kanada. I Sverige bor det bara 10 miljoner invånare och varje person har i snitt ca 45 000 m² att röra sig på. Världens folktätaste länder har 64 respektive 123 m³/pers.

Sverige är fantastiskt! På två femtedelar av Sveriges yta bor 60 000 människor. Här finns Europas sista stora sammanhängande vildmarksområde i Laponias fyra nationalparker med skog-, fjällvidder och forsan- de älvar som bidragit till Sveriges utveckling och ekonomi. Hur ser det ut idag?

Följ med och upplev

Norrland från biologiska norrlandsgränsen till Abisko och Riksgränsen. Från ca 60:e breddgraden till 68,5. Lär om samekulturen, koloniseringshistorik, skogsbruk förr och nu, innovativa och drivande företag inom skogs- och turistnäringen. Sundsvalls och SCAs skogsindustrihistorik,

Höga kustens världsarv, MoDo/Holmen, SLU/ Skogshögskolan utbildning och forskning i Umeå, Vindelns försökspark, VIMEK, mjölkbonde, Martins- sons trä, Lindbäck, Sunpine, Pitepalt, Stenvalls trä, isvägar i Luleå skärgård, Treehotel i Harads, Ishotellet i Jukkasjärvi, Kiruna gruva och stadsflytt, Abisko, kli- matforskning och Dundret i Gällivare. Ta del av norra Europas sista vildmark Laponia med Stora Sjöfallet, Muddus, Sarek och Padjelanta. Saltoluokta fjällstation (STF) intill Sarges sameby. Fantastiska samemuséet Åjtte i Jokkmokk, vattenkraftverket i Porjus, Torgny Lindgren, skogsmuséet i Lycksele, Åsele, Dorotea och Östersund samt Träambassadörerna "Wikners i Persåsen".

Sverige är ett attraktivt och fantastiskt turistmål för internationella besökare. Visste du att ishotellet i Jukkasjärvi, Norrskens turismen och Tree Hotel har över 50.000 besökare per år varav mer än 40.000 är internationella turister? Många flyger enkom till norra Sverige för vinter- och vårupplevelser.

Vi har under 4-5 år stött och blött med företag och turistanläggningar för att skapa en gedigen upple- velse av kända resmål och intressanta projekt norr om biologiska norrlandsgränsen (ca Gävle-Karlstad- Säfte). Det har inte varit lätt att prioritera och få en takt på resan. Vi har dock landat i vad vi tycker är en unik resa med många guldgrubbor av vad vi kan erbjuda internationell turism, men även vad vi som svenskar bör känna till om vårt fantastiska land.

Vi gör om resan från 2018. Utvärderingarna var mycket positiva och vi såg norrskens sju kvällar. Vi får uppleva riktiga snöplogkanter och åka på riktiga vintervägar utan salt. Som kontrast är dagar i vårdag- jämning då solen och värmen återkommer och smäl- ter snön för att ge liv till en kort sommar i dessa trakter nära Arktis.

Preliminärt reseprogram

Resan utgår från Falun/Gävle och resenärer söderifrån föreslås ansluta på söndag kvällen 22 mars i Falun på hotell Bergmästaren, Scandic hotell eller vandrarhem. Anmäl intresse för övernattnin 22-23 mars

Måndag 23 mars

Falun-Gävle-Sundsvall-Höga kusten

Vi utgår från Falun på morgonen via Gävle och E4:an som är matarleden för alla transporter till Norrland. Vi följer Europavägen som går från Helsingborg till Torneå och är 159 mil lång. Vi passerar Söderhamn, Hudiksvall och börjar våra besök i Sundsvall. Lunch på Södra berget med magnifik utsikt över staden och chans att se SCA:s industrianläggningar på håll.

Vi tar del av SCA:s och Sundsvalls historia med lokala guider från SCA. Sägverkscentrum, massa- och pappersproducent samt dagens SCA med största skogsindustrisatsningen i Sverige någonsin; 7,9 miljarder i Östrandsverken. Vi passerar Ortviken, Tunadal och stannar till vid Merlo Slott. Vidare förbi Härnösand till Hotell Höga kusten för middag. (L/M)

Tisdag 24 mars

Höga kusten-Örnsköldsvik-Umeå/Vindeln

Vi fortsätter norrut längs E4:an och passerar klassiska tradarfiket i Docksta och stannar till på Naturum Höga kusten Skuleberget. Här får vi information och en bild av världsarvet Höga kusten. Vi ser delar av Höga kusten från E4:an men lägger inte ner tid i området utan kör vidare till Örnsköldsvik där vi träffar MoDo/Holmen för företagsinformation. Lunch på lämpligt ställe, ev. hos jord- och skogsägare utanför Umeå med intressant företagshistoria. Eftermiddagen ägnar vi åt information, föredrag och diskussioner på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), "Skogis". Övernattning i Umeå. (F/L)

Onsdag 25 mars

Umeå-Svartberget-Bygdsiljum-Burträsk-Piteå

Vi kör mot Vindeln via Baggböle. I Vindeln besöker vi SLU, Vindeln Svartberget försökspark med professor Thomas Lundmark. Vi lunchar i Vindeln och besöker VIMEK med lång tradition att förse småskogsbruket med skogsmaskiner. Vi fortsätter med ett besök hos en mjölkbonde i Västerbotten på väg till superintressanta familjeföretaget Martinsons träförädling & såg i Bygdsiljum som nysatsar på KL-trä (korslaminerade byggelement) förutom traditionell limträ tillverkning. Vi kör via Burträsk och kanske kan vi få lite info om Västerbottensost innan vi checkar in på Piteå havsbud. (F/L/M)

Torsdag 26 mars

Piteå-Luleå

Efter en natt på Piteå havsbud och kanske en sväng in i Spa:et åker vi till två intressanta företag i Piteå. Sunpine som gör biodiesel av tallolja och ägs av Södra Skogsägarna, Preem och Svea skog. De producerar ca 100.000 ton/år motsvarande ca 2 % av all diesel som konsumeras i Sverige. Inte långt härifrån ligger familjeföretaget Lindbäcks, ett bostads- och byggföretag som

Fredag 27 mars

Luleå-Harads-Vuollerim-Nattavara-Jukkasjärvi

Vi lämnar kustbandet och Bottenviken och kör in i skogslandet förbi Boden och till Harads. Här finns idag det välkända "Treehotel" som blir det första av tre stora internationella besöksmål vi upplever i Norrbotten. "Treehotel" har unika rumsbyggnader uppe i träden. Varje rum är olikt det andra. Vi kör sedan vidare åt nordväst, upp mot Vuollerim, Murjek, Polcirkeln och Nattavara till Gällivare. Vi intar lunch någonstans efter vägen i dessa orter. På eftermiddagen kommer vi fram till Jukkasjärvi Ishotell och får en guidning om Ishotellets historia och årets ishotell. Incheckning och installation för de som vill sova "kallt". Övriga sover "varmt" i stugor. Egen tid till besök i bland annat isbaren där man kan få en "Whisky in the rocks" istället för "on the rocks". Ca 50.000 personer från 80 länder besöker Jukkasjärvi mellan december till mars varje år. 2018 gjorde man sitt 28:e ishotell som gav ca 200 personer säsongsarbete. Konstnärer och designers från 13 länder i hela världen var med och skapade denna unika sevärdhet gjord av snö, vatten och is, 30 000 m³ = 110 miljoner isglassar. Ett fantastiskt företagande i en liten inlandsort som skulle sett helt annorlunda ut om man inte tänkt "lite utanför boxen". (F/L). Frukost ingår i allas boende, middag när det passar på egen hand i stugan eller på Ishotellets restaurang.

satsat närmare en halv miljard i Europas största fabrik för flerbostadshus i trä. Rationellt byggande och boende i framför allt trä är deras ledord. Rätt attityd är viktigare än många formella utbildningar vid anställning. Efter dessa två besök åker vi till Paltzerian i Piteå för att uppleva "Pitepalt". Vi kör vidare mot Luleå och besök i Världsarvet Gammelstads kyrkstad samt orientering av SSAB och Luleå kommuns isvägar som går mellan öar i Bottenviken. Isvägar är ett begrepp som de flesta av oss inte är vana vid söderut, här får vi en liten inblick. Resten av em och kvällen fri i Luleå. (F/L)

Om någon vill fortsätta till "Treehotel" och övernatta i något av de tiotal speciella trädhusen går det att ordna transport. Resten av gruppen kommer dit dagen efter, bokning och föransmälning krävs snarast. Pristillägg: kontakta Jan Hedberg.

Tillägg för de som vill sova kallt i något av isrummen. Prel pris 2 750 kr/pers i dubbelrum eller 3 250 kr/pers i enkelrum. Föransmäl snarast.

Lördag 28 mars

Jukkasjärvi-Kiruna

Vi kör vidare på förmiddagen till Kiruna för guidade turer i Kiruna stad och nere i gruvan. Kiruna är en stad i rörelse. Med hjälp av guiden åker vi till Luossavaaraområdet och tar del av planerna om hur man flyttar 5 000 bostäder och 700.000 m² bostads- och lokalytor bl a Tuolluvaara som ska bli ett nytt stadsområdet. Ett fantastiskt byggprojekt som även lockar besökare från andra länder pga dess storlek. Efter guidade turer och lunch i Kiruna checkar vi in på Scandic hotell i Kiruna. Kvällen är fri för egna aktiviteter. (F/L)

Söndag 29 mars

Kiruna-Abisko-Riksgränsen-Gällivare

Vi fortsätter upp längs Torne träsk där vi ser hur traktens fiskeentusiaster har sina ”arkar” för isfiske. I Abisko har man ett så kallat blått klimatiskt håll vilket gör att man får extremt lite regn, ca 300 mm/år. På grund av detta har man en ”arktisk öken” och man har mycket blå himmel. Detta ger också bra förutsättningar att skåda norrsken på 68,3 grader nord. Hit kommer människor från hela världen för att uppleva norrsken

och midnattssol. Aurora Sky station fick stora turistpriset 2016 för sin utveckling av ny internationell turism. (Nordkalottvägen (Kiruna-Narvik) byggdes 1984 och gjorde det möjligt att ta sig med bil till Abisko nationalpark som var en av våra första nationalparker i Sverige 1909. Vi kör vägen upp till Riksgränsen, passerar Björkliden och Vassijaur tågstation där malmbanan fortsätter ner till Narvik. Om vi har tid och om vädret tillåter kör vi ner till Atlantkusten. Några mil bort men flera växtzoner varmare och mildare än uppe i Abisko/Riksgränsen. I trakterna av Abisko ser vi den berömda fjällsiluetten och u-dalen ”Lapporten”. Vi hoppas få till ett besök på vetenskapsstationen i Abisko för ett föredrag om dagens klimat-, geologi- och fjällforskning innan vi kör tillbaka ner mot Kiruna och Gällivare för övernattnig. (F/L)

Måndag 30 mars

Gällivare-Porjus-Stora Sjöfallet/Naturum Laponia- Saltoluokta

Utanför Gällivare pågår ett stort gruvprojekt med Boliden, Aitik, världens mest effektiva koppardagbrott. Vi hoppas få lite information och fakta kring detta från företaget på hotellet.

Vi fortsätter vägen mot Porjus och Jokkmokk. Vi åker upp till Dundret för att se vyerna och det välkända timmerhuset. I Porjus planerar vi för en träff med representant för Vattenfall och besök i Porjus kraftstation. Här får vi en historik och bakgrund till utbyggnaden av Stora Lulevattnet och Norrlands älvsystem. Vilken betydelse har vattenkraftsutbyggnaden haft för Norrland och Sverige?

Vi kör sedan upp längs Stora Lulevattnet mot Laponia nationalparker, Stora Sjöfallet och Ritsem. Vi besöker nya Naturum, Lapponia 2014, som naturvårdsverket byggt för att presentera Europas sista stora vildmarksområde. Här presenteras Sarek, Padjelanta, Stora Sjöfallet och Muddus. Vi får ta del av det unika i detta område med hjälp av guider, utställning och film.

Efter lunch vid Stora Sjöfallet och en titt på kraftverksdammen kör vi till bryggan och vägstationen för Kungsleden och Svenska turistföreningens fjällstation Saltoluokta. Härifrån kan man välja att gå, åka skidor eller åka skoter med släde på den packade snövägen över isen, ca 3 km till fjällstationen. När alla har kommit fram checkar vi in och får information om anläggningen och möjliga aktiviteter under de knappa två dygn vi kommer att vara här. Vi har helpension och bestämmer själva hur aktiva vi vill vara, kanske bara slappa och njuta av fjällvidderna. Det finns möjlighet att göra småturer, promenera eller göra dagstur på skidor längs leder eller åka fritt. Det går att hyra skidor på stationen. (F/L/M)

Tisdag 31 mars

Laponia/Saltoluokta fjällstation 100 år 2018, STF

Efter frukost fria aktiviteter, t ex besök i samevistet, egen skidtur eller ev. med guide in mot Sarek eller efter Kungsleden, läsa en bok och framför allt njuta av fjällvärlden. Det går även bra att gå med vinterkängor längs Kungsleden. På eftermiddagen har vi egen tillgång till vedbastun nere vid sjön. Lokalt producerad mat förgyller måltiderna och gör fjällvistelsen till en extra upplevelse. Vi kopplar av och umgås efter behov. (F/L/M)

Onsdag 1 april

Saltoluokta-Porjus-Jokkmokk-Arvidsjaur

Efter frukost tar vi oss åter över Stora Lulevattnet till vägnät och vår buss. Vi kör åter nedströms Lulevattnet till Porjus, förbi Harsprånget och till Jokkmokk där vi besöker det mycket

fina fjäll- och samemuséet Åjtte. Här får vi en föreläsning, information, möjligheter att ställa frågor samt tid till samekulturen. Jokkmokk är en central samisk samlingsplats och här finns eget samiskt utbildningscentrum. Vi orienterar oss i samhället och får information om Jokkmokks marknads 400-åriga historia, turism och fjällnära skogsbruk i området. Vi fortsätter sedan till Arvidsjaur för övernattnig på hotell Lappland. (F/M)

Torsdag 2 april

Arvidsjaur-Glomersträsk-Lycksele

I skogarna kring Arvidsjaur har man etablerat testkörningar av bilar. Många kända bilmärken i Europa kör upp hit på vintern

för vintertest av sina bilar under extrema klimatkrav. Det finns även kurser och träningsläger för motorintresserade. Vi får lite information om denna speciella företagsform som ger jobb och inkomster till Arvidsjaur. Vi kör vidare till Glommersträsk som är en liten by med drygt 200 invånare och stark företagard-tradition. Stora delar av Norrland är statlig mark, Sveaskog, Fortifikationsverket m fl. I trakterna kring ”Glommers” är det privatskogsbruk och träförädling som livnärt byn i många generationer. IKEA har industri här, man gör innerdörrar, kök och inredning i fantastiskt fin senväxt norrlandsfura. Man har provat använda asp som bl a fasadbeklädnad. Vi träffar en av byns ambassadörer som berättar om bygden, traditionerna och den gemensamt drivna matbutiken mm. Vi fortsätter till Lycksele och besök på Lycksele skogsmuseum, Sveriges mest omfattande och bästa skogsmuseum. Här får vi information om muséets historia, Norrlands skogsbruk, Lyckseles betydelse som ”Lapporten” och under gemensam middag kan vi summera och diskutera våra upplevelser från resan med företrädare från bl a skogsmuséet. (F/L/M)

Fredag 3 april

Lycksele-Åsele-Dorotea-Hammerdal-Östersund-Persåsen

Vi kör vidare från Lycksele mot Åsele och Dorotea, klassiska samhällen i Norrlands inland och skogslandskap. I Hammerdal stannar vi till på Skogma, ev stopp för lunch, Norrlandspizza i Störmsund. Om vi får tid kör vi över Skyttmon där bönderna vägrade sälja skogen till storbolagen och blev mycket rika på skog och trä. Detta visar sig i de stora träbyggnaderna och att här fanns en av få lyxbilar på tidigt 1900-tal. Till Östersund och vidare till vackra Oviken och Persåsen, Wikners trä och hotell för övernattnig. Här får vi en föreläsning om träets magi och trolldom mm. Ett familjeföretag med trätradition och många innovationer kring träanvändande. En i familjen Wikner utsågs av regeringen för några år sedan till en av tio ambassadörer för svenskt trä. Middag med lokalproducerad mat. (F/M)

Lördag 4 april

Persåsen-Sveg/Härjedalen-Falun

Efter frukost kör vi söderut mot den biologiska norrlandsgränsen och Falun. Landskapet ändrar sig mer och mer från skogslandskap till en blandning med mer inslag av småjordbruk, åkrar, fält med allt bördigare jordar. När vi kommer under högsta kustlinjen blir detta mer och mer påtagligt. Norr om biologiska norrlandsgränsen är det generellt små torp, finnkolonisering och renbetesland. Vi stannar till vid Världsarvet Fågelsjö Hälsingegård samt för fika/lunch efter vägen men hoppas vara i Falun i god tid för egna anslutningar söderut i landet. Vi är nu fulla av upplevelser och intryck från Norrland! (F)

Vi planerar att träffa företrädare för skogsägareföreningarna Norrskog, Norra Skogsägarna, Sveaskog och Skogsstyrelsen vid lämpliga tillfällen.

Vi hoppas att denna resa skall ge perspektiv på det nordliga ”skogs-Sverige” och den norrländska historiken, koloniseringen, samekulturen och hur vi på senare tid exploaterat skogarna, vattenkraften och nu utvecklar turism, träbyggande, företagsanda.

Vi vill att detta program ska locka till att uppleva Norrland på vårvintern som anses vara en av de bästa tidpunkterna, när ljuset återvänder, temperaturen är behaglig och chansen att få soliga och bra vårvinterdagar är stor.

Fakta om resan

Pris vid 40 betalande: 21 950 kr/person

Tilllägg för enkelrum: 6 650 kr/person

Detta ingår:

- Bekväm turistbuss med video och toalett hela vägen Falun-Falun
- Boende i dubbelrum 12 nätter på hotell och i några fall stugor
- Frukostpension
- 10 luncher, markerade med L
- 7 middagar, markerade med M
- Inträden enligt program
- Guidning enligt program
- Besök och arrangemang på företag och hos personer enligt program
- Reseledare hela resan
- Kompendium
- Presenter till företag och guider

OBS! Föranmälan så tidigt som möjligt till boende i Treehotel, kallt boende i Ishotellet samt hotell 22/3 och 4/4 i Falun på grund av begränsad tillgång på platser.

Detta ingår ej:

- Boende på Tree Hotell i Harads, bokas separat, tillägg
- Boende i isrum på Ishotellet i Jukkasjärvi, bokas separat, tillägg
- Förmiddags- och eftermiddagskaffe/fika
- Boende i anslutning till resan, 22-23 mars resp 4-5 april
- Dricks till chaufför och guider, ca 400 kr/per
- Övriga måltider utom programmet.

Vi reserverar oss för ändringar i program enl allmänna resevillkor (SRF) samt pris p g a antal resenärer.

Anmälan

Komplett anmälan görs på blankett som finns på Skogsresors hemsida www.skogsresor.se eller beställs via telefon från Jan Hedberg, 070-671 72 22. Komplett anmälan innebär att blanketten har skickats in samt att anmälningsavgiften 2 500 kr/person satts in på bankgiro 5251-4908, Skogsresor.

Frågor kring resa och program

Kontakta Jan Hedberg, 070-671 72 22, jan@skogsresor.se